

Kirjallinen asiantuntijalausunto valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry

Asia: HE 113/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tuloverolain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

KULTA ry kiittää liikunta- ja kulttuuriedun inflaatiotarkistusta

Hallituksen esityksessä työnantajan tarjoaman verovapaan omaehtoisen liikunta- ja kulttuuriedun enimmäismäärää korotetaan 400 eurosta 540 euroon. Edun enimmäismäärä on ollut sama 400 euroa vuodesta 2009. Jos haluttaisiin, että sen ostovoima olisi täsmälleen sama kuin vuonna 2009, summan pitäisi nyt olla 550 euroa. Pelkästään toteutunutta inflaatiota seuraten tulos on hallituksen esityksen mukainen noin 540 euroa.

Jatkossa inflaatiotarkastus kannattaisi tehdä lounasedun tapaan

Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry esittää etuuden suuruuden irrottamista tuloverolaista siten, että se alistetaan Verohallinnon vuosittaiselle päätökselle lounasedun tapaan. Verohallinnon vuosittainen päätös heijastelisi ketterämmin vuosittaista inflaatiokehitystä ja muutoksia kulutustottumuksissa.

Esitämme liikunta- ja kulttuurietuun aitoa korotusta 800 euroon. Etu on suosittu työsuhde-etu, joka on käytössä enemmistössä työpaikoista. Se kannustaa aktiiviseen elämäntapaan madaltamalla kynnystä uusien aktiviteettien kokeilemassa. Itselleen mieluisen uuden jutun löytäminen lisää harrastamisen todennäköisyyttä. Liikunnan ja kulttuurin harrastaminen edistää merkittävästi ihmisen hyvinvointia ja terveyttä, ja siten työkykyä. Näin kulttuurin ja liikunnan merkitys kansantaloudelle on kiistaton. Esimerkiksi kulttuuriharrastus tutkitusti ennaltaehkäisee mielenterveysongelmia ja auttaa toipumaan sairauksista.

Liikunta- ja kulttuuriedun laajentaminen valmisteltava jatkossa kokonaisuutena

Koska liikunta- ja kulttuuriedun laajennukseen liittyy liikunnan ja kulttuurin toimialalla useita erilaisia toiveita messuista saunoihin, olisi järkevää tehdä edun käyttöalan laajennuksesta tasapainoinen selvitys sen sijaan, että toteutetaan yksittäisten etujärjestöjen toiveita ilman kokonaistarkastelua ja huolellisia vaikutusarvioita.

Samassa yhteydessä voisi selvityksen perusteella määrittää laajemmin tuloverolain reunaehdot kulttuuri- ja liikuntaedun käytölle lain soveltamisen yksinkertaistamiseksi. Esimerkiksi pakohuonepelien osalta on ollut rajanvedon haasteita, jotka yrittäjät ovat kokeneet perusteettomiksi.

Kotitalousvähennyksen laajentaminen kulttuuriin selvitettävä

Myös kotitalousvähennyksen laajennukseen on kohdistunut kulttuurialalla useita toiveita. Koska harmaan talouden määrästä ja laadusta kulttuuri- ja taidealalla ei ole ajantasaista tutkimustietoa, on ollut epäselvää millainen vaikutus harmaan talouden torjunnalle kotitalousvähennyksen laajentamisesta esimerkiksi kodin taidehankintoihin, yksityisiin juhlapalveluihin ja kodeissa annettavaa soitonopetukseen olisi.

On kuitenkin hyvä huomata, että tämän hallituksen esityksessä harmaan talouden torjunta ei ole kotitalousvähennyksen korotuksen perustelu, vaan tavoitteena on palvelukysynnän vahvistaminen.

On selvää, että palvelukysyntää vahvistaisi kotitalousvähennyksen laajennus esimerkiksi soitonopetukseen ja kodin tapahtumapalveluihin. Kulttuurin kysynnän vahvistaminen on yksi kulttuuripoliittisen selonteon tavoitteista. Kotitalousvähennyksen laajentumista tulisikin harkita ihmisille jo valmiiksi tuttuuna kannustimena.

Pietarsaaressa 16.6.2026

Rosa Meriläinen

pääsihteeri